

BAN TUYÊN GIÁO TỈNH ỦY BÌNH PHƯỚC

**HỎI - ĐÁP
SỬ DỤNG MẠNG XÃ HỘI
ĐÚNG CÁCH**

*(Tài liệu tuyên truyền dành cho
đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên
tỉnh Bình Phước)*

Bình Phước, tháng 12/2024

BAN TUYÊN GIÁO TỈNH ỦY BÌNH PHƯỚC

HỎI - ĐÁP
**SỬ DỤNG MẠNG XÃ HỘI
ĐÚNG CÁCH**

(Tài liệu tuyên truyền dành cho
đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên
tỉnh Bình Phước)

Bình Phước, tháng 12/2024

Chịu trách nhiệm xuất bản

BAN TUYÊN GIÁO TỈNH ỦY BÌNH PHƯỚC

LỜI GIỚI THIỆU

Mạng xã hội đã trở thành một phần không thể thiếu trong cuộc sống hiện đại, mang đến cơ hội kết nối, học hỏi, khởi nghiệp, làm giàu và giải trí cho hàng tỷ người. Tuy nhiên, bên cạnh những lợi ích mang lại cho người dùng, mạng xã hội cũng tiềm ẩn nhiều nguy cơ như tin giả, lừa đảo, bắt nạt trực tuyến, tác động tiêu cực đến nhận thức, tâm lý và lối sống của giới trẻ.

Nhằm trang bị cho đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên tỉnh Bình Phước những kiến thức cơ bản và kỹ năng cần thiết để sử dụng mạng xã hội an toàn, hiệu quả, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy biên soạn và phát hành cuốn “Hỏi - đáp sử dụng mạng xã hội đúng cách” phục vụ công tác tuyên truyền trong toàn tỉnh. Tài liệu cung cấp những thông tin cụ thể về cách bảo vệ thông tin cá nhân, nhận biết tin giả, phòng tránh các nguy cơ trên mạng xã hội, đồng thời hướng dẫn sử dụng mạng xã hội một cách tích cực để học tập, phát triển bản thân và xây dựng

Giấy phép xuất bản số: 23/GP-STTTT do Sở Thông tin và Truyền thông tỉnh Bình Phước cấp ngày 13/12/2024. In 7.000 cuốn, khổ 10 cm x 14 cm, tại Công ty TNHH Bao bì Trung Dũng - ĐC: Số 15, Nguyễn Ngọc Cung, Phường 16, Quận 8, TP.HCM. In xong và nộp lưu chiểu tháng 12/2024.

môi trường lành mạnh, chung tay góp sức xây dựng quê hương Bình Phước ngày càng giàu đẹp, văn minh.

Cuốn Hỏi - Đáp được kết cấu làm 05 phần:

Phần I: Một số vấn đề cơ bản về mạng xã hội.

Phần II: Một số quy tắc cơ bản khi sử dụng mạng xã hội.

Phần III: Một số kỹ năng khi sử dụng mạng xã hội.

Phần IV: Một số hành vi vi phạm quy định sử dụng mạng xã hội bị xử phạt.

Phần V: Định hướng tiếp cận, chia sẻ thông tin trên mạng xã hội cho đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên Bình Phước.

Qua cuốn Hỏi - đáp này, mong các bạn trẻ luôn nhớ rằng: “**Mạng xã hội chỉ là một phần của cuộc sống. Hãy sử dụng mạng xã hội một cách thông minh và có trách nhiệm để tận hưởng những lợi ích mà mạng xã hội mang lại**”.

BAN BIÊN TẬP

Phần I

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ MẠNG XÃ HỘI

Câu 1: Mạng xã hội là gì?

Trả lời:

- Mạng xã hội (social network) là hệ thống thông tin được thiết lập trên nền tảng trang thông tin điện tử hoặc ứng dụng trên mạng, cung cấp các dịch vụ, công cụ cho phép người sử dụng dịch vụ cung cấp, trao đổi, tương tác, chia sẻ thông tin với nhau.

Tất cả mọi người đều có thể dễ dàng truy cập vào mạng xã hội bất kỳ thông qua điện thoại, máy tính, máy tính bảng... Tuy nhiên, để sử dụng được (đăng bài, kết nối với người khác...), người dùng phải tạo một tài khoản bằng số điện thoại, email... (tuỳ từng loại mạng xã hội yêu cầu thế nào).

- Tài khoản mạng xã hội (user account) là tài khoản được cá nhân, tổ chức thiết lập trên một mạng xã hội để truy cập và sử dụng các

dịch vụ, tính năng của mạng xã hội đó.

- Trang cộng đồng (fanpage) là trang thông tin điện tử được thiết lập trên một mạng xã hội do tài khoản mạng xã hội tạo ra để cung cấp, truyền đưa, thu thập, trao đổi, chia sẻ thông tin, kết nối cộng đồng người sử dụng mạng xã hội đó.

- Nhóm cộng đồng (group) là một tập hợp nhiều tài khoản mạng xã hội được thiết lập trên cùng một mạng xã hội do một hoặc nhiều tài khoản mạng xã hội là chủ thể tạo ra và quản trị theo phạm vi, mục đích hoạt động được xác định cụ thể nhằm cung cấp, truyền đưa, thu thập, trao đổi, chia sẻ thông tin trong nhóm.

Câu 2: Một số mạng xã hội được sử dụng phổ biến trên thế giới và tại Việt Nam hiện nay?

Trả lời:

(1) FACEBOOK (META) có 2,19 tỷ người dùng, ở Việt Nam có khoảng 70 triệu tài khoản.

(2) TIKTOK có 1,56 tỷ người dùng, ở Việt Nam có gần 68 triệu tài khoản.

(3) YOUTUBE có hơn 2,5 tỷ người dùng, ở

Việt Nam có khoảng 63 triệu tài khoản.

(4) ZALO là mạng xã hội được yêu thích tại Việt Nam với 75 triệu người dùng thường xuyên...

Câu 3: Đặc điểm của mạng xã hội?

Trả lời:

- Tính đa phương tiện: nội dung thông tin thể hiện qua nhiều hình thức (chữ viết, hình ảnh, video, âm thanh...), giúp người dùng thỏa mãn các giác quan khác nhau, tạo nên hiệu ứng tương tác mạnh mẽ nhất.

- Tính tương tác: tất cả nội dung trên mạng xã hội đều do người dùng tự tạo ra, tự chia sẻ, truyền đi và nhận được phản hồi từ phía người nhận; là thế giới thực trên một không gian ảo.

- Tính liên kết cộng đồng: mạng xã hội có thể giúp người dùng trở thành bạn của nhau thông qua gửi liên kết kết bạn mà không cần gặp gỡ trực tiếp; có thể tham gia các hội, nhóm để chia sẻ những mối quan tâm hay sở thích tương đồng.

Câu 4: Mất tích cực của mạng xã hội mang lại?

Trả lời:

- Giúp cá nhân mở rộng các mối quan hệ, kết nối bạn bè, thúc đẩy sự phát triển của cộng đồng.
- Chia sẻ cảm xúc cá nhân; cập nhật tin tức, kiến thức.
- Tạo ra một không gian giải trí hữu ích và miễn phí.
- Hình thành nền tảng kinh doanh cho cá nhân và doanh nghiệp.
- Là một kênh tham khảo thông tin đối với chính quyền và cơ quan, tổ chức.
- Giúp cho các cá nhân dễ dàng hòa nhập hơn với xã hội; góp phần thúc đẩy quá trình hội nhập quốc tế.

Câu 5: Tác động tiêu cực của mạng xã hội hiện nay?

Trả lời:

- Ảnh hưởng tới sức khỏe nếu sử dụng mạng xã hội không điều độ.
- Lạm dụng mạng xã hội có thể khiến bản thân xa rời thực tế, thiếu hụt kỹ năng sống, rạn

nứt các mối quan hệ xã hội.

- Các thông tin, hình ảnh, nội dung xấu độc, không được kiểm chứng có thể ảnh hưởng đến hành vi, tâm lý người sử dụng.
- Mạng xã hội có thể tác động tiêu cực đối với sự phát triển của văn hóa.
- Mạng xã hội đã và đang trở thành công cụ để các thế lực thù địch lợi dụng tiến hành chống phá Đảng và Nhà nước ta.
- Mạng xã hội đang trở thành công cụ, môi trường “màu mỡ” để tội phạm lợi dụng hoạt động.

Câu 6: Một số nguy cơ tiềm ẩn khi sử dụng mạng xã hội?

Trả lời:

- Nguy cơ vi phạm pháp luật (nếu đăng tải, chia sẻ thông tin sai sự thật...).
- Nguy cơ lộ lọt thông tin cá nhân.
- Nguy cơ bị lừa đảo.
- Hiện tượng dao động lập trường chính trị, suy thoái đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” khi sử dụng mạng xã hội.

Phân II

MỘT SỐ QUY TẮC CƠ BẢN KHI SỬ DỤNG MẠNG XÃ HỘI

Câu 7: Những quy tắc ứng xử chung khi sử dụng mạng xã hội?

Trả lời:

- Tôn trọng, tuân thủ pháp luật: Tuân thủ pháp luật Việt Nam, tôn trọng quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân.

- Lành mạnh: Hành vi, ứng xử trên mạng xã hội phù hợp với các giá trị đạo đức, văn hóa, truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam.

- An toàn, bảo mật thông tin: Tuân thủ các quy định và hướng dẫn về bảo vệ an toàn và bảo mật thông tin.

- Trách nhiệm: Chịu trách nhiệm về các hành vi, ứng xử trên mạng xã hội; phối hợp với các cơ quan chức năng để xử lý hành vi, nội dung thông tin vi phạm pháp luật.

Câu 8: Những quy tắc ứng xử trên mạng xã hội đối với cá nhân?

Trả lời:

- Tìm hiểu và tuân thủ các điều khoản hướng dẫn sử dụng của nhà cung cấp dịch vụ mạng xã hội trước khi đăng ký, tham gia mạng xã hội.

- Nên sử dụng họ, tên thật của cá nhân (chính danh) và đăng ký với nhà cung cấp dịch vụ khi tham gia mạng xã hội để được quản lý và hỗ trợ khi có tình huống xảy ra (bị mạo danh, mất tài khoản...).

- Thực hiện biện pháp tự quản lý, bảo mật tài khoản mạng xã hội và nhanh chóng thông báo tới các cơ quan chức năng, nhà cung cấp dịch vụ khi tài khoản cá nhân bị mất quyền kiểm soát, bị giả mạo, lợi dụng và sử dụng vào mục đích không lành mạnh, ảnh hưởng đến an ninh quốc gia và trật tự an toàn xã hội, ảnh hưởng đến quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân.

- Khuyến khích đăng tải, chia sẻ những thông tin có nguồn chính thống, đáng tin cậy,

tích cực; thông tin tuyên truyền, quảng bá về đất nước - con người, văn hóa tốt đẹp của Việt Nam, những tấm gương người tốt, việc tốt trong xã hội.

- Không đăng tải những nội dung vi phạm pháp luật (tin giả, tin sai sự thật; xúc phạm người khác; hình ảnh và ngôn ngữ phản cảm...); không sử dụng từ ngữ gây thù hận, kích động bạo lực, phân biệt vùng miền, giới tính, tôn giáo.

- Vận động người thân trong gia đình, bạn bè, những người xung quanh sử dụng mạng xã hội một cách an toàn, lành mạnh.

Câu 9: Những hành vi bị nghiêm cấm khi sử dụng mạng xã hội?

Trả lời:

- Sử dụng mạng xã hội để thực hiện hành vi vi phạm pháp luật về an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội (tuyên truyền chống phá Đảng, Nhà nước; kích động gây bạo loạn, phá rối an ninh, gây rối trật tự công cộng; làm nhục, vu khống; xâm phạm bí mật nhà nước, thông

tin cá nhân; lừa đảo, chiếm đoạt tài sản...).

- Xuyên tạc lịch sử, phủ nhận thành tựu cách mạng, phá hoại khối đại đoàn kết toàn dân tộc, xúc phạm tôn giáo, phân biệt đối xử về giới, phân biệt chủng tộc.

- Thông tin sai sự thật gây hoang mang trong Nhân dân, gây thiệt hại cho hoạt động kinh tế - xã hội, gây khó khăn cho hoạt động của cơ quan nhà nước hoặc người thi hành công vụ, xâm phạm quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân khác.

- Đăng tải thông tin dâm ô, đồi trụy, tội ác; phá hoại thuần phong, mỹ tục của dân tộc, đạo đức xã hội, sức khỏe của cộng đồng.

- Xúi giục, lôi kéo, kích động người khác phạm tội.

Câu 10: Trách nhiệm của người dùng mạng xã hội?

Trả lời:

- Tìm hiểu và tuân thủ các điều khoản hướng dẫn sử dụng của nhà cung cấp dịch vụ mạng xã hội trước khi đăng ký, tham gia.

- Tuân thủ các quy định của pháp luật về sử dụng mạng xã hội (Luật An ninh mạng; Bộ quy tắc ứng xử trên mạng xã hội...); tự trang bị cho bản thân vốn hiểu biết xã hội, tri thức cơ bản nhất định khi tham gia.

- Cân ý thức, trách nhiệm khi đăng tải, thích (like), bình luận (comment), chia sẻ (share); hoàn toàn chịu trách nhiệm về nội dung thông tin do mình đăng tải, chia sẻ, bình luận trên mạng xã hội.

- Tuân thủ quy tắc ứng xử trên mạng xã hội; tích cực đấu tranh chống lại các thông tin xuyên tạc, bịa đặt của các thế lực thù địch, phản động trên mạng xã hội.

- Tham gia giáo dục, bảo vệ trẻ em, trẻ vị thành niên sử dụng mạng xã hội một cách an toàn, lành mạnh.

Phân III **MỘT SỐ KỸ NĂNG KHI SỬ DỤNG MẠNG XÃ HỘI**

Câu 11: Những lưu ý cho người dùng khi sử dụng mạng xã hội?

Trả lời:

- Quản lý chặt chẽ, kiểm soát thông tin về đời tư cá nhân trên mạng xã hội (căn cước công dân, giấy tờ tùy thân, email, địa chỉ nhà riêng, hình ảnh riêng tư...).

- Tuyệt đối không cho cá nhân, tổ chức khác mượn, thuê tài khoản mạng xã hội để sử dụng vào bất kỳ mục đích nào.

- Bảo đảm tính bảo mật của mật khẩu và nên sử dụng mật khẩu có độ phức tạp cao; định kỳ thay đổi mật khẩu để tránh bị đánh cắp tài khoản.

- Thiết lập tính năng an toàn khi sử dụng mạng xã hội (bảo mật hai lớp; thông báo提醒 vào tài khoản trên thiết bị lạ...).

- Cảnh giác với những tin nhảm, cuộc gọi lừa hoặc những tin nhảm yêu cầu truy cập vào đường link không rõ nguồn gốc.

- Lưu ý khi cài quyền cho các trò chơi, ứng dụng; cài đặt phần mềm diệt virus cho máy tính thường xuyên truy cập vào tài khoản mạng xã hội.

- Cẩn trọng khi đưa ra bình luận và tương tác trên mạng xã hội.

Câu 12: Tin giả, tin sai sự thật trên mạng xã hội là gì?

Trả lời:

- Tin giả, tin sai sự thật (fake news) trên mạng xã hội là những thông tin sai sự thật được cố ý đăng tải, lan truyền nhằm mục đích không chính đáng, gây hiểu lầm cho người đọc, người xem hoặc những thông tin có một phần sự thật nhưng không hoàn toàn chính xác do không được kiểm chứng, xác minh hoặc bị phóng đại, suy diễn, làm thay đổi bản chất của sự việc, thường xuất hiện dưới dạng tin tức và được lan truyền trên mạng xã hội.

- Thông thường, tin giả được tạo ra có mục đích vụ lợi, thu hút lượt xem, lượt thích của cộng đồng mạng, tạo ra lợi nhuận; nhiều tin giả được tạo ra với mục đích xâm phạm an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội, quyền và lợi ích của tổ chức, cá nhân, gây phương hại đến ổn định chính trị và trật tự, an toàn xã hội.

Câu 13: Dấu hiệu nhận diện tin giả, tin sai sự thật trên mạng xã hội?

Trả lời:

- Thông tin có tiêu đề giật gân, thu hút; nội dung thông tin mới lạ, thường đề cập đến một vấn đề nóng đang được nhiều người quan tâm.

- Thông tin không ghi nguồn hoặc nguồn không rõ ràng.

- Thông tin xuất phát từ những trang web, tài khoản, kênh nội dung trên mạng xã hội thường xuyên tung tin giả, hoặc từ những trang, tài khoản, kênh không thuộc cơ quan báo chí chính thống hoặc cơ quan nhà nước.

Câu 14: Cách kiểm chứng và xác định tin giả, tin sai sự thật trên mạng xã hội?

Trả lời:

- Kiểm tra, xem xét nguồn tin, tác giả: Theo dõi, đối chiếu nội dung thông tin đăng tải trên truyền hình hoặc những trang báo uy tín; các trang website của báo chính thống thường có tên miền .vn và có thông tin đầy đủ của cơ quan báo chí tại chân trang.

- Kiểm chứng nguồn tin: Đọc và tìm hiểu nguồn tin đó có được cung cấp bởi cá nhân, tổ chức có thẩm quyền hay không; nội dung thông tin có nêu rõ tên người, địa phương, thời gian hay không; cấu trúc ngữ pháp, nội dung bài viết có thống nhất, logic hay không... nếu thấy nghi ngờ cần kiểm chứng lại.

- Kiểm tra thông tin, đường dẫn liên kết, hình ảnh minh họa: Hình ảnh sử dụng trong bài viết đa phần là ảnh trên mạng hoặc được chỉnh sửa cho phù hợp với nội dung nguồn tin, do đó cần kiểm tra độ trùng lặp qua tính năng “Search Google for image” để xác minh nguồn.

- Kiểm tra mốc thời gian bài đăng: Tin giả được biên soạn và định dạng mốc thời gian không trùng với thực tế, do đó cần xem kỹ các mốc thời gian, sự kiện có trong nội dung tin và thời gian đăng tải.

- Hỏi ý kiến chuyên gia và các cơ quan chức năng đáng tin cậy: Nếu nhận thấy nguồn tin không đáng tin cậy, khó kiểm chứng thì người dùng có thể hỏi ý kiến những chuyên gia, những người có kinh nghiệm trong việc xác thực tin giả, tin sai sự thật; hoặc có thể gửi thông tin mà bản thân cảm thấy nghi ngờ vào các trang website, mạng xã hội của các cơ quan chức năng, đặc biệt là cơ quan Công an (như: fanpage Tuyên giáo Bình Phước, Báo Bình Phước, Truyền hình Bình Phước, Mặt trận Bình Phước; cổng thông tin điện tử UBND tỉnh, trang thông tin điện tử công an tỉnh, Sở Thông tin và Truyền thông...).

Câu 15: Làm thế nào để tránh bẫy tin giả, tin sai sự thật trên mạng xã hội?

Trả lời:

- Không tin ngay vào tất cả mọi thứ bạn

thấy trên mạng.

- Suy nghĩ, cân nhắc kỹ trước khi chia sẻ, đăng tải hoặc bình luận video, hình ảnh, tin tức trên mạng.

- Hỏi thăm, tham khảo ý kiến của bạn bè, người thân khi bạn cảm thấy chưa chắc chắn hoặc chờ sự xác nhận thông tin từ cơ quan báo chí chính thống hoặc cơ quan có thẩm quyền.

Câu 16: Cách xử lý khi thấy tin giả, tin sai sự thật trên mạng xã hội?

Trả lời:

- Lưu lại bằng chứng (lưu lại đường link, chụp ảnh màn hình tin, bài viết nghi là giả, tải video nghi là giả về máy tính, điện thoại của mình...).

- Không chia sẻ và cảnh báo cho người thân, bạn bè không chia sẻ những thông tin nghi ngờ là giả này.

- Cảnh báo cho người đang đăng tải, chia sẻ những thông tin này về khả năng họ đang lan truyền tin giả và hậu quả của việc này.

- Thông báo tin giả (kèm theo thông tin, bằng chứng) đến cơ quan chức năng có thẩm quyền theo các cách sau:

+ Trung tâm Xử lý tin giả Việt Nam (VAFC) thuộc Cục Phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử (Bộ Thông tin và Truyền thông) thông qua các phương thức sau:

Website: <https://tingia.gov.vn>; Email: online.abei@mic.gov.vn; Hotline: 18008108.

+ Đến cơ quan chức năng có thẩm quyền tại địa phương (Sở Thông tin và Truyền thông tỉnh Bình Phước, địa chỉ: Quốc lộ 14, phường Tân Phú, thành phố Đồng Xoài, số điện thoại 02713888207; Email: stttt@binhphuoc.gov.vn).

Câu 17: Hậu quả của việc cung cấp, chia sẻ tin giả, tin sai sự thật?

Trả lời:

- Làm rạn nứt các mối quan hệ.

- Gây ra những phiền toái, phân biệt đối xử, cô lập, xa lánh... cho những người liên quan.

- Ảnh hưởng đến uy tín, danh dự của bản

thân và người khác.

- Tổn thương đến sức khỏe cả về thể chất và tinh thần.

- Bị phạt tiền hoặc khởi tố hình sự tùy theo mức độ nghiêm trọng của sự việc theo quy định pháp luật.

Câu 18: Phải làm gì khi lỡ đăng tải, chia sẻ tin giả, tin sai sự thật lên mạng xã hội?

Trả lời:

- Gõ bỏ ngay thông tin sai sự thật đã đăng tải, chia sẻ.

- Đưa ra lời đính chính, xin lỗi ở chế độ công khai.

- Hợp tác với cơ quan chức năng khi có yêu cầu.

Câu 19: Cần làm gì khi phát hiện có thông tin ảnh hưởng xấu đến danh dự, nhân phẩm của bản thân trên mạng xã hội?

Trả lời:

1. Trường hợp xác định được người đăng

- Cá nhân có quyền gửi đơn tố cáo kèm theo bằng chứng tới cơ quan chức năng (Công an tỉnh, Sở Thông tin và Truyền thông) để nghị xác minh, xử lý.

- Có quyền yêu cầu Tòa án bác bỏ thông tin làm ảnh hưởng xấu đến danh dự, nhân phẩm, uy tín của mình.

- Có quyền yêu cầu người đăng gỡ bỏ, cải chính bằng chính phương tiện thông tin đại chúng đã đăng và bồi thường thiệt hại.

2. Trường hợp không xác định được người đăng

- Có văn bản đề nghị các cơ quan chức năng (Công an tỉnh, Sở Thông tin và Truyền thông) để được hỗ trợ giải quyết.

- Có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố thông tin đó là không đúng.

Câu 20: Cần làm gì khi bị người khác đe dọa tung thông tin, hình ảnh riêng tư của cá nhân lên mạng xã hội?

Trả lời:

- Luôn giữ bình tĩnh, không hoảng loạn hay trả lời ngay lập tức cho kẻ đe dọa; kiểm tra tính xác thực của thông tin và mức độ gây hại nếu lộ lọt.

- Nếu xác định rằng hình ảnh là thật và có nguy cơ bị phát tán, hãy khôn khéo thương lượng để có thêm thời gian xử lý tình huống.

- Không đáp ứng ngay yêu cầu của kẻ đe dọa để tạo ra một tình huống kháng cự và có thêm thời gian để xử lý tình huống một cách hợp lý.

- Lập tức trình báo cơ quan công an; cung cấp cho họ tất cả các chi tiết liên quan đến việc bị đe dọa, bao gồm hình ảnh và thông tin về kẻ đe dọa.

- Thu thập bằng chứng liên quan đến việc bị đe dọa (tin nhắn, email...) để hỗ trợ việc điều tra và bảo vệ quyền lợi của bản thân trong quá trình chờ đợi sự can thiệp của cơ quan công an.

- Tìm sự hỗ trợ từ luật sư hoặc chuyên gia pháp lý để được tư vấn về biện pháp bảo vệ cá nhân.

- Bảo vệ quyền riêng tư và hạn chế tiếp xúc trực tiếp với kẻ đe dọa và không chia sẻ thông tin quá rộng rãi về tình huống này.

Câu 21: Quy tắc “5K” khi tham gia mạng xã hội?

Trả lời:

- Không tin ngay.
- Không vội đăng tải, bình luận.
- Không thêm bớt thông tin.
- Không vội chia sẻ.
- Không kích động.

Phân IV

MỘT SỐ HÀNH VI VI PHẠM QUY ĐỊNH SỬ DỤNG MẠNG XÃ HỘI BỊ XỬ PHẠT

Câu 22: Chủ tài khoản có bị xử lý vi phạm hay không nếu tài khoản mạng xã hội của cá nhân bị mất quyền kiểm soát, bị đối tượng xấu dùng để đăng tải thông tin giả, tin sai sự thật?

Trả lời:

- Trường hợp chủ tài khoản có thông báo tối đơn vị cung cấp dịch vụ mạng xã hội và cơ quan chức năng có thẩm quyền (Sở Thông tin và Truyền thông, Cơ quan công an): Chủ tài khoản không phải chịu trách nhiệm về việc sử dụng tài khoản để đăng tải, chia sẻ tin giả, thông tin sai sự thật nếu có đầy đủ bằng chứng chứng minh về việc bị mất quyền kiểm soát.

- Trường hợp không thông báo tối đơn vị cung cấp dịch vụ mạng xã hội và cơ quan chức năng có thẩm quyền, không có đầy đủ bằng

chứng chứng minh về việc bị mất quyền kiểm soát: Chủ tài khoản bị xử lý vi phạm theo quy định.

Câu 23: Có bị xử lý vi phạm nếu vô tình chia sẻ thông tin giả, sai sự thật lên mạng xã hội hay không?

Trả lời:

- Người sử dụng mạng xã hội có trách nhiệm đảm bảo những thông tin bản thân đăng tải, chia sẻ trên mạng là những thông tin đúng sự thật, tránh chỉ vì chưa tìm hiểu kỹ mà tiếp tay cho hành vi lan truyền tin giả trên mạng xã hội.

- Hành vi chia sẻ thông tin sai sự thật trên mạng là một trong những hành vi bị nghiêm cấm, được quy định cụ thể trong Luật An toàn thông tin mạng năm 2015, Luật An ninh mạng năm 2018, Nghị định số 15/2020/NĐ-CP, ngày 03/02/2020 và Nghị định số 147/2024/NĐ-CP, ngày 09/11/2024 của Chính phủ.

- Người có hành vi chia sẻ tin giả, thông tin sai sự thật trên mạng sẽ bị xử phạt hành chính

từ 10.000.000 - 20.000.000 đồng, tùy theo mức độ vi phạm (theo Điều 101, Nghị định số 15/2020/NĐ-CP, ngày 03/02/2020 của Chính phủ).

Câu 24: Các hành vi vi phạm quy định khi cung cấp, chia sẻ thông tin lên mạng xã hội?

Trả lời:

- Cung cấp, chia sẻ thông tin giả mạo, thông tin sai sự thật, xuyên tạc, vu khống, xúc phạm uy tín của cơ quan, tổ chức, danh dự, nhân phẩm của cá nhân.

- Cung cấp, chia sẻ thông tin cổ xúy các hủ tục, mê tín, dị đoan, dâm ô, đồi trụy, không phù hợp với thuần phong, mỹ tục của dân tộc.

- Cung cấp, chia sẻ thông tin miêu tả tỉ mỉ hành động chém, giết, tai nạn, kinh dị, rùng rợn.

- Cung cấp, chia sẻ thông tin bịa đặt, gây hoang mang trong Nhân dân, kích động bạo lực, tội ác, tệ nạn xã hội, đánh bạc hoặc phục vụ đánh bạc.

- Cung cấp, chia sẻ các tác phẩm báo chí,

văn học, nghệ thuật, xuất bản phẩm mà không được sự đồng ý của chủ thể quyền sở hữu trí tuệ hoặc chưa được phép lưu hành hoặc đã có quyết định cấm lưu hành hoặc tịch thu.

- Quảng cáo, tuyên truyền, chia sẻ thông tin về hàng hóa, dịch vụ bị cấm.

- Cung cấp, chia sẻ hình ảnh bản đồ Việt Nam nhưng không thể hiện hoặc thể hiện không đúng chủ quyền quốc gia; hình ảnh xuyên tạc về cờ Đảng, cờ Tổ quốc.

- Cung cấp, chia sẻ đường dẫn đến thông tin trên mạng có nội dung bị cấm.

Câu 25: Trường hợp bị xử lý hình sự khi đăng thông tin sai sự thật trên mạng xã hội gây ảnh hưởng đến danh dự của người khác?

Trả lời:

Điều 156 Bộ luật Hình sự năm 2015 quy định hành vi bịa đặt hoặc lan truyền những điều biết rõ là sai sự thật nhằm xúc phạm nghiêm trọng nhân phẩm, danh dự hoặc gây

thiệt hại đến quyền, lợi ích hợp pháp của người khác thì có thể bị truy cứu trách nhiệm hình sự về tội vu khống với mức phạt tù từ 01 - 03 năm.

Câu 26: Hành vi tuyên truyền thông tin nhằm chống phá Nhà nước trên mạng xã hội bị xử lý như thế nào?

Trả lời:

- Hành vi tuyên truyền thông tin có nội dung phỉ báng chính quyền, chống phá Nhà nước trên mạng xã hội (tuyên truyền xuyên tạc; kích động chống phá; xúc phạm dân tộc, quốc kỳ, quốc huy, quốc ca, vĩ nhân, lãnh tụ, danh nhân, anh hùng dân tộc...) có thể bị xử phạt hành chính hoặc truy cứu trách nhiệm hình sự tùy theo mức độ nghiêm trọng của hành vi phạm tội.

- Thực hiện một trong các hành vi sau thì bị phạt tù từ 05 năm đến 12 năm:

+ Làm, tàng trữ, phát tán hoặc tuyên truyền thông tin, tài liệu, vật phẩm có nội dung xuyên tạc, phỉ báng chính quyền Nhân dân.

+ Làm, tàng trữ, phát tán hoặc tuyên truyền thông tin, tài liệu, vật phẩm có nội dung bịa dặt, gây hoang mang trong Nhân dân.

+ Làm, tàng trữ, phát tán hoặc tuyên truyền thông tin, tài liệu, vật phẩm gây chiến tranh tâm lý.

- Phạm tội trong trường hợp đặc biệt nghiêm trọng, thì bị phạt tù từ 10 năm đến 20 năm. Người chưa có hành vi phạm tội nhưng chuẩn bị phạm tội cũng sẽ có thể bị phạt lên tới 5 năm tù giam.

Phân V

ĐỊNH HƯỚNG TIẾP CẬN, CHIA SẺ THÔNG TIN TRÊN MẠNG XÃ HỘI CHO ĐOÀN VIÊN, THANH NIÊN, HỌC SINH, SINH VIÊN BÌNH PHƯỚC

Câu 27: Đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên Bình Phước cần lưu ý gì khi tham gia mạng xã hội?

Trả lời:

- Sử dụng tên chính danh khi tham gia mạng xã hội (sử dụng đúng tên, hình ảnh của cá nhân).

- Có nhận thức đúng đắn và nêu cao tinh thần trách nhiệm trong việc sử dụng internet, mạng xã hội; chấp hành nghiêm Luật An ninh mạng và Quy tắc ứng xử trên mạng xã hội.

- Mỗi cá nhân phải là một nhân tố tích cực khi tham gia mạng xã hội, với cảm xúc lành mạnh, suy nghĩ chín chắn; thẳng thắn phản biện, đấu tranh với ý kiến phiến diện, sai trái, xấu độc.

- Tích cực bình luận (comment), thích (like), chia sẻ (share) và đăng, phát tin, bài, hình ảnh tuyên truyền đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; gương người tốt, việc tốt tại cơ quan, đơn vị, địa phương mình; thông tin tích cực từ báo chí, trang mạng xã hội chính thống.

- Không thích (like), không chia sẻ (share), không bình luận (comment) theo hướng tán đồng, cổ súy cho những thông tin sai trái, thù địch, tiêu cực; không đăng phát thông tin tiêu cực, không đúng chuẩn mực đạo đức xã hội hay bày tỏ quan điểm trái với đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

- Không viết bài hoặc cung cấp tài liệu cho người khác viết, đăng tải tin, bài sai sự thật.

Câu 28: Đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên Bình Phước cần làm gì khi phát hiện tin giả, tin sai sự thật trên mạng xã hội?

Trả lời:

- Tuyệt đối không tuyên truyền, lan tỏa thông tin xấu.

- Đấu tranh phản bác thông tin xấu, độc phù hợp với năng lực, trình độ, sự hiểu biết của mình để ngăn chặn tác hại của thông tin xấu, độc trên mạng xã hội.

- Báo cáo cơ quan chức năng biết để phối hợp xử lý các thông tin xấu, độc trên mạng xã hội.

- Nhắc nhở bạn bè, người thân đề cao cảnh giác với thông tin xấu, độc để cùng đấu tranh, phản bác các thông tin xấu, độc trên mạng xã hội.

Câu 29: Một số kênh thông tin chính thống để đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên Bình Phước sử dụng, đăng tải, chia sẻ trên mạng xã hội?

Trả lời:

- Một số thông tin từ cơ quan báo chí chính thống có thể khai thác, sử dụng: Báo Nhân dân, Thông tấn xã Việt Nam, Báo Quân đội nhân dân Việt Nam, Đài Truyền hình Việt Nam, Đài

Tiếng nói Việt Nam, Báo Điện tử Đảng Cộng sản Việt Nam; Đài Phát thanh - Truyền hình và Báo Bình Phước, Tạp chí Văn nghệ Bình Phước.

- Một số thông tin từ cổng thông tin điện tử, trang thông tin điện tử tổng hợp có thể khai thác, sử dụng: Cổng thông tin điện tử Chính phủ (chinhphu.vn), Tạp chí của Ban Tuyên giáo Trung ương (tuyengiao.vn), Báo Quân đội nhân dân điện tử (qdnd.vn), Trang thông tin điện tử Đảng bộ tỉnh Bình Phước (tinhuybinhphuoc.vn), Cổng thông tin điện tử tỉnh Bình Phước (binhphuoc.gov.vn), Trang thông tin điện tử tổng hợp Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy (tuyengiaobinhphuoc.org.vn), Trang thông tin điện tử Dân vận Bình Phước (danvanbinhphuoc.vn), Trang thông tin điện tử MTTQ Việt Nam tỉnh Bình Phước (mattranbinhphuoc.org.vn), Báo Bình Phước online (baobinhphuoc.com.vn)...

- Một số trang, nhóm cộng đồng trên mạng xã hội facebook: Hương Sen Việt, Thông tin Chính phủ, Tự hào Bình Phước, Bình Phước Xin chào, Bình Phước Portal, Tuyên giáo Bình Phước, Mặt trận Bình Phước, Báo Bình Phước, Truyền

hình Bình Phước, Công đoàn Bình Phước, Tuổi trẻ Bình Phước, Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Bình Phước, Hội Nông dân tỉnh Bình Phước...

Câu 30: Cần làm gì để mỗi đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên Bình Phước là một chiến sỹ trên mạng xã hội?

Trả lời:

- Tích cực đăng tải, chia sẻ thông tin tích cực trên mạng xã hội cá nhân với phương châm “Mỗi ngày 1 tin tốt, mỗi tuần 1 câu chuyện đẹp”.

- Chủ động nhận biết và phòng tránh các tin giả, tin sai sự thật trên mạng xã hội; tự trang bị cho mình khả năng tự đề kháng trước các thông tin xấu độc.

- Ứng xử văn minh và thể hiện rõ quan điểm, kiên quyết bài trừ các thông tin xấu độc, phản văn hóa trên mạng xã hội.

- Thường xuyên tuyên truyền, vận động, hướng dẫn cho người thân trong gia đình, bạn bè, những người xung quanh sử dụng mạng xã hội một cách an toàn, lành mạnh.

PHỤ LỤC

Trang

- Lời giới thiệu 3

Phần I: Một số vấn đề cơ bản về mạng xã hội

- Câu 1: Mạng xã hội là gì? 5

- Câu 2: Một số mạng xã hội được sử dụng phổ biến trên thế giới và tại Việt Nam hiện nay? 6

- Câu 3: Đặc điểm của mạng xã hội? 7

- Câu 4: Mật tích cực của mạng xã hội mang lại? 7

- Câu 5: Tác động tiêu cực của mạng xã hội hiện nay? 8

- Câu 6: Một số nguy cơ tiềm ẩn khi sử dụng mạng xã hội? 9

Phần II: Một số quy tắc cơ bản khi sử dụng mạng xã hội

- Câu 7: Những quy tắc ứng xử chung khi sử dụng mạng xã hội? 10

- Câu 8: Những quy tắc ứng xử trên mạng xã hội đối với cá nhân? 11

- Câu 9: Những hành vi bị nghiêm cấm khi sử dụng mạng xã hội? 12

- Câu 10: Trách nhiệm của người dùng mạng xã hội?13
- Phản III: Một số kỹ năng khi sử dụng mạng xã hội**
- Câu 11: Những lưu ý cho người dùng khi sử dụng mạng xã hội?.....15
 - Câu 12: Tin giả, tin sai sự thật trên mạng xã hội là gì?16
 - Câu 13: Dấu hiệu nhận diện tin giả, tin sai sự thật trên mạng xã hội?17
 - Câu 14: Cách kiểm chứng và xác định tin giả, tin sai sự thật trên mạng xã hội?18
 - Câu 15: Làm thế nào để tránh bẫy tin giả, tin sai sự thật trên mạng xã hội?19
 - Câu 16: Cách xử lý khi thấy tin giả, tin sai sự thật trên mạng xã hội?20
 - Câu 17: Hậu quả của việc cung cấp, chia sẻ tin giả, tin sai sự thật?21
 - Câu 18: Phải làm gì khi lỡ đăng tải, chia sẻ tin giả, tin sai sự thật lên mạng xã hội?22
 - Câu 19: Cần làm gì khi phát hiện có thông tin ảnh hưởng xấu đến danh dự, nhân phẩm của bản thân trên mạng xã hội?22

- Câu 20: Cần làm gì khi bị người khác đe dọa tung thông tin, hình ảnh riêng tư của cá nhân lên mạng xã hội?23
 - Câu 21: Quy tắc “5K” khi tham gia mạng xã hội?25
- Phản IV: Một số hành vi vi phạm quy định sử dụng mạng xã hội bị xử phạt**
- Câu 22: Chủ tài khoản có bị xử lý vi phạm hay không nếu tài khoản mạng xã hội của cá nhân bị mất quyền kiểm soát, bị đối tượng xấu dùng để đăng tải thông tin giả, tin sai sự thật?26
 - Câu 23: Có bị xử lý vi phạm nếu vô tình chia sẻ thông tin giả, sai sự thật lên mạng xã hội hay không?27
 - Câu 24: Các hành vi vi phạm quy định khi cung cấp, chia sẻ thông tin lên mạng xã hội?28
 - Câu 25: Trường hợp bị xử lý hình sự khi đăng thông tin sai sự thật trên mạng xã hội gây ảnh hưởng đến danh dự của người khác?29
 - Câu 26: Hành vi tuyên truyền thông tin nhằm chống phá Nhà nước trên mạng xã hội bị xử lý như thế nào?.....30

Phần V: Định hướng tiếp cận, chia sẻ thông tin trên mạng xã hội cho đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên Bình Phước

- Câu 27: Đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên Bình Phước cần lưu ý gì khi tham gia mạng xã hội? 32
- Câu 28: Đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên Bình Phước cần làm gì khi phát hiện tin giả, tin sai sự thật trên mạng xã hội? 33
- Câu 29: Một số kênh thông tin chính thống để đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên Bình Phước sử dụng, đăng tải, chia sẻ trên mạng xã hội? 34
- Câu 30: Cần làm gì để mỗi đoàn viên, thanh niên, học sinh, sinh viên Bình Phước là một chiến sỹ trên mạng xã hội? 36

SÁCH KHÔNG BÁN